

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce **HOPR TRADE CZ, s.r.o.**, se sídlem Brno, Botanická 606/24, zastoupeným JUDr. Ing. Pavlem Fabianem, advokátem, se sídlem AK Brno, Slovákova 357/8, proti žalovanému **Odvolačimu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2011, č. j. 6882/11-1301-706367,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou ze dne 27. 6. 2011 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí právního předchůdce žalovaného (dále jen „žalovaný“) ze dne 31. 5. 2011, č. j. 6882/11-1301-706367 a žalovaný byl zavázán k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu Brno I (dále jen „správce daně“) ze dne 21. 12. 2010, č. j. 317097/10/288912704137, a rozhodnutí správce daně ze dne 21. 12. 2010, č. j. 317146/10/288912704137. Uvedenými rozhodnutími správce daně byly zamítnuty žádosti žalobce o přiznání úroku z přeplatku na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009 a listopad 2009.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobu odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky.

[3] Žalobce namítl, že dospěl k závěru, že správce daně byl nečinný v procesu vydávání rozhodnutí o dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009 a listopad 2009. Dne 11. 11. 2010 proto požádal správce daně o přiznání úroku z přeplatku zaviněného správcem daně podle ustanovení § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), který jeho žádost zamítl.

[4] Podle názoru žalobce byla jeho veřejná subjektivní práva poškozena nesprávným úředním postupem – nečinností v procesu vydávání meritorního rozhodnutí o dani.

III. Vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že se v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně zabýval důvody, které vyústily ve vydání tohoto rozhodnutí, proto v podrobnostech na jeho odůvodnění a obsah předkládaného správního spisu odkázal. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Relevantní skutečnosti plynoucí ze spisového materiálu

[6] Z konkrétních okolností přezkoumávané věci je pro přehlednost vhodné zdůraznit následující skutečnosti.

[7] Rozhodnutím správce daně ze dne 21. 12. 2010, č. j. 317097/10/288912704137, byla v souladu s ustanovením § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků zamítnuta žádost žalobce o přiznání úroku z přeplatku na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009. V odůvodnění rozhodnutí správce daně zejména zdůraznil, že k vyměření daňové povinnosti nadměrného odpočtu za období říjen 2010 došlo vydáním platebního výměru ze dne 9. 11. 2010, č. j. 289179/10, a tento den je současně dnem vzniku vratitelného přeplatku. Zákonnou lhůtu pro vrácení přeplatku (nadměrného odpočtu) upravuje ustanovení § 105 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“) a tato skončila dne 9. 12. 2010. Nárok na úrok z přeplatku žalobci nevznikl, neboť nadměrný odpočet mu byl vrácen dne 15. 11. 2010.

[8] Rozhodnutím správce daně ze dne 21. 12. 2010, č. j. 317146/10/288912704137, byla v souladu s ustanovením § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků zamítnuta žádost žalobce o přiznání úroku z přeplatku na dani

z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad 2009. V odůvodnění rozhodnutí správce daně zejména zdůraznil, že k vyměření daňové povinnosti nadměrného odpočtu za období listopad 2010 došlo vydáním platebního výměru ze dne 9. 11. 2010, č. j. 289207/10, a tento den je současně dnem vzniku vratitelného přeplatku. Zákonou lhůtu pro vrácení přeplatku (nadměrného odpočtu) upravuje ustanovení § 105 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“) a tato skončila dne 9. 12. 2010. Nárok na úrok z přeplatku žalobci nevznikl, neboť nadměrný odpočet mu byl vrácen dne 15. 11. 2010.

[9] O odvolání žalobce proti výše uvedeným rozhodnutím správce daně (viz body [7] a [8]) rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31. 5. 2011, č. j. 6882/11-1301-706367. Odvolání žalobce zamítl a napadená rozhodnutí správce daně potvrdil. Zejména s odkazem na ustanovení § 264 odst. 2 daňového řádu v návaznosti na ustanovení § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků dospěl k závěru, že předpokladem vzniku nároku na úrok z přeplatku zaviněného správcem daně je skutečnost, že daňový dlužník uhradil splatnou daň vyčíslenou vykonatelným rozhodnutím správce daně a toto vykonatelné rozhodnutí bylo později zrušeno nebo změněno ve prospěch daňového dlužníka pochybením správce daně v daňovém řízení. Tento základní předpoklad nároku na úrok ze zaviněného přeplatku však v případě daňových řízení vedených s žalobcem na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009 a listopad 2009 naplněn nebyl, tudíž žalobci nárok na úrok ze zaviněného přeplatku podle ustanovení § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků nemohl vzniknout.

V. Relevantní skutečnosti plynoucí z připojených soudních spisů

[10] Z připojeného soudního spisu zdejšího soudu sp. zn. 31Af 64/2010, v právní věci žalobce proti správci daně, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, vyplývá, že žalobce se domáhal uložení povinnosti vydat rozhodnutí ve vytýkacím řízení na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009. Zdejší soud sice rozsudkem ze dne 13. 10. 2010, č. j. 31Af 64/2010 - 123, správci daně uložil povinnost vydat rozhodnutí ve vytýkacím řízení ve lhůtě do třiceti dnů od právní moci rozsudku, ovšem uvedený rozsudek byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. 8 Ans 8/2011 - 165, zrušen pro nezákonnost a věc byla zdejšímu soudu vrácena k dalšímu řízení. Usnesením zdejšího soudu ze dne 13. 7. 2011, č. j. 31Af 64/2010 - 188, bylo vyhověno procesnímu úkonu žalobce, který vzal předmětnou žalobu zcela zpět z důvodu uspokojení, a řízení v předmětné věci bylo zastaveno.

[11] Z připojeného soudního spisu zdejšího soudu sp. zn. 31Af 68/2010, v právní věci žalobce proti správci daně, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, vyplývá, že žalobce se domáhal uložení povinnosti vydat rozhodnutí ve vytýkacím řízení na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad 2009. Zdejší soud sice rozsudkem ze dne 26. 10. 2010, č. j. 31Af 68/2010 - 124, správci daně uložil povinnost vydat rozhodnutí ve vytýkacím řízení ve lhůtě do třiceti dnů od právní moci rozsudku, ovšem uvedený rozsudek byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. 8 Ans 10/2011 - 170, zrušen pro nezákonnost a věc byla

zdejšímu soudu vrácena k dalšímu řízení. Usnesením zdejšího soudu ze dne 13. 7. 2011, č. j. 31Af 68/2010 - 193, bylo vyhověno procesnímu úkonu žalobce, který vzal předmětnou žalobu zcela zpět z důvodu uspokojení, a řízení v předmětné věci bylo zastaveno.

VI. Posouzení věci krajským soudem

[12] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

[13] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), sám přitom neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při nařízeném jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

[14] Soud v první řadě považuje za podstatné akcentovat, že žalobou napadené rozhodnutí podrobil přezkumu v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. vycházel ze skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování žalovaného. K takto zdůrazněnému hledisku soudního přezkumu ve správním soudnictví soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2008 - 76, č. j. 1 Afs 89/2008 – 76, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „... při přezkoumání rozhodnutí vychází soudy ve správním soudnictví ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.). Principem soudního přezkoumání rozhodnutí správních orgánů je kasační kontrola správního rozhodnutí soudem, a proto je rozhodující objektivně existující skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud zkoumá, zda zjištěný skutkový stav, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí, skýtá oporu výroku z hlediska požadavků zákona. Jeho úkolem je k žalobním námitkám zkoumat zákonnost postupu správních orgánů a to ke skutkovému i právnímu stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.“

[15] Základním procesním předpisem, který až do 31. 12. 2010 upravoval správu daní byl zákon o správě daní a poplatků. Tento procesní předpis byl s účinností od 1. 1. 2011 byl nahrazen daňovým řádem.

[16] Podle ustanovení § 264 odst. 2 věta první před středníkem daňového řádu, právní úkony, zejména rozhodnutí vydaná správcem daně, a jejich účinky ve správě daní, které nastaly do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

[17] Podle ustanovení § 264 odst. 10 daňového řádu, jestliže lhůta stanovená pro vrácení vratitelného přeplatku započala běžet do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při jeho vrácení podle dosavadních právních předpisů.

[18] Podle ustanovení § 105 odst. 1 věta první zákona o dani z přidané hodnoty, vznikne-li v důsledku vyměření nadměrného odpočtu vratitelný přeplatek, vrátí se plátcí bez žádosti do 30 dnů od vyměření nadměrného odpočtu.

[19] Podle ustanovení § 105 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty, za den vzniku vratitelného přeplatku se považuje den vyměření a vratitelný přeplatek se vrátí, pokud činí více než 100 Kč.

[20] Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným ohledně skutkového stavu věci vyplývá, že k vyměření nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009 a listopad 2009 došlo ze strany správce daně dne 9. 11. 2010 vydáním platebních výměrů č. j. 289179/10/288914707162 a č. j. 289207/10/288914707162, přičemž v souladu s ustanovením § 105 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty, přeplatek vzniká vyměření. Zákonná 30 denní lhůta k vrácení vratitelných přeplatků tak počala běžet dne 9. 11. 2010 a dne 15. 11. 2010 byly nadměrné odpočty na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2009 a listopad 2009 odepsány z účtu správce daně a poukázány na účet žalobce. Správce daně svou zákonnou povinnost řádně a včas splnil a žalobci tudíž nárok na sankční úroky podle ustanovení § 64 zákona o správě daní a poplatků nevznikl. Právní posouzení věci daňovými orgány je tudíž plně souladně se zákonem, včetně správné aplikace zákona o správě daní a poplatků, neboť lhůta stanovená pro vrácení vratitelného přeplatku počala běžet do dne nabytí účinnosti daňového řádu.

[21] S přihlédnutím ke skutečnosti, že rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 13. 10. 2010, č. j. 31Af 64/2010 - 123, a ze dne 26. 10. 2010, č. j. 31Af 68/2010 - 124, (viz body [10] a [11]) vyslovující nečinnost správce daně, byly v plném rozsahu zrušeny Nejvyšším správním soudem z důvodu nezákonnosti a řízení o obou žalobách na ochranu proti nečinnosti byla následně skončena nemeritorně z důvodu jejich zpětvzetí ze strany žalobce, není akceptovatelné přijmou konstrukci žalobce o zavinění na straně správce daně a navazující žalobní argumentaci ohledně tvrzeného nároku žalobce na sankční úroky v jeho prospěch podle ustanovení § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků. V přezkoumávané věci k zavinění na straně správce daně, tj. k jeho pochybení v daňových řízeních skutečně nedošlo a soud se proto ztotožňuje s právním posouzením věci daňovými orgány. K vyslovenému závěru srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 7 Afs 140/2005 - 55, publikovaný ve Sb. NSS č. 6/2007, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož termín zavinění v kontextu ustanovení § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků je třeba vyložit jako pochybení správce daně.

[22] Jen pro úplnost argumentace soud zdůrazňuje, že obecně není vyloučeno, aby daňovému subjektu vznikla škoda způsobená nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem správce daně. Takováto škoda by se však posuzovala v

jiném řízení, a to v režimu aplikace zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) – dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“, tj. v rámci civilního a nikoliv správního soudnictví. K vyslovenému závěru srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Afs 61/2005 - 75, publikovaný ve Sb. NSS č. 1/2008, dostupný na www.nssoud.cz či nález Ústavního soudu ze dne 10. 3. 2011, sp. zn. I. ÚS 3244/09, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>.

VII. Shrnutí a náklady řízení

[23] Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, soud nezjistil, že by došlo ze strany správních orgánů k chybné aplikaci hmotného práva či k chybné aplikaci procesního práva. Naopak s žalobcem uplatněnou argumentací se soud z důvodů uvedených shora neztotožnil. Rozhodnutí žalovaného proto nelze označit za nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky.

[24] K namítané nezákonnosti napadených rozhodnutí soud závěrem připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005 – 74, dostupný na www.nssoud.cz, který vymezil institut nezákonnosti takto: „*Nezákonným je rozhodnutí, které je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, a přitom ještě nejde o tak intenzivní rozpor, aby bylo možno usuzovat, že rozhodnutí neexistuje, tj. že je nicotné. Nezákonnost může být vyvolána buď chybnou aplikací hmotného práva (pak půjde o nezákonnost v tom smyslu, jak o ní hovoří § 76 odst. 1 soudního řádu správního), nebo práva procesního. Procedurální pochybení mohou mít charakter nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního nebo vad řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. b) a c) soudního řádu správního); tyto vady řízení jsou však v rámci soudního řízení relevantní pouze potud, pokud jde o tzv. vady podstatné, tj. pokud porušení procesního práva mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.*“ Soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného nenaplnňuje definiční znaky nezákonného rozhodnutí.

[25] Za tohoto stavu věci soudu nezbylo, než žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

[26] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, úspěšnému žalovanému pak žádné náklady nad rámec jeho jinak běžné administrativní činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 23. ledna 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu